

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADO ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Március tizenötödike.

Nagy idők eszméi, egy erős és lelkes nemzedék dicső tettei, fényes történeti tények a nemzet sorsát egy jobb és boldogabb jövő felé terelve szólnak át hozzánk ékes szóval évről évre március idusán immár két emberöltő-régiségből, nemes felbuzdulásra sarkalva a nemzet legmagasztosabb eszményei iránt a köztudatot.

A zakatoló nyomdagép alól kikerült első szabad sajtótermékek révén indult meg a nagy nyilvánosság hatalmas mozgatója: a nemzeti közvélemény, amely hódító útján a nemzeti köztudatot nevelte bele a magyar néplelekbe.

Egységes és osztatlan a nemzet. Ezt hirdeti a mai nap ünnepies hangulata, amely, mint a tavaszi rügyfakasztó, nagy fuvalom, melynek nyomába új élet sarjad a kopár talajból, behatol a nép millióinak szívébe és közös eszmékben, közös érzésekben és közös törekvésekben egyesíti őket.

— Immár hatvanhat esztendő választ el bennünket a 48-as márciusi napoktól. A nagy idő megérlelte a márciusi eszméket. Ami abban az időben nagy gondolat és fényes eszme volt, az most már boldogító szabad intézménnyé fejlődött és a nemzet áldásos közkinésévé vált.

De mintha az ünnepies hangulatot, amely a mai napon mindenfelé megnyilatkozik, ez idő szerint a kétség és aggodalom féltő érzése szállná meg: hogy tudvalevőleg a mai anyagias kor, amely a gazdasági verseny evolúciójának hullámvölgyében vergődik, az ideális nagy gondolatoknak nem kedvez.

És nincs is minden alap nélkül ezen féltő érzés; mert szomorú tény, hogy sivar és minden magasabb szárnyalású idealizmus híjjával van a mai közélet. Egyéni, önző sikerre törekszünk, és a haza ezer bajával nem törődünk. A közjó már ismeretlen fogalom, amely kiment a divatból. Az egyén, a coteria az érdekszövetkezet, a párt önző boldogulása a kitűzött cél és nem a nemzeté. A nemes eszményeket atavizmusnak tartják, és csakis higgadt, rideg, reális, ultramodern világnézetek szerint intézzük társadalmi életünket.

A mai nap visszatérít bennünket évről évre a nemzeti hagyományok útjára. Ezen az uton haladva és magunkba térve felismerjük csakhamar, hogy nemzeti eszmények nélkül nem élhetünk. Fejlesztünk és ápolunk kell a márciusi eszméket és belevinni a közéletbe. A kivívott nemzeti állam keretébe bele kell nevelnünk az egységes nemzeti társadalmat, mert a magyar társadalom vezető motívuma

csakis az egységesítő nemzeti szellem lehet; csak benne találjuk a nemzet létalapját.

Vissza kell térnünk ismét évtizedekkel, arra az időre, mikor megkezdjük a nemzeti kulturmunkát, mikor a nemzeti nagy gondolat a költőket szólaltatta meg, mikor irodalom és színpad az egységesítő nemzeti eszmék szolgálatába szegődtek, mikor a nagy Széchényi szellemében asszimiláló társasköröket a nemzeti szolidaritás jegyében szerveztünk, és mikor a nemzeti génusz szövétneke bevilágított a közéletbe is.

Térjünk vissza a szintiszta nemzeti hagyományokhoz. Törekedjünk a nemzeti társadalom tagjait közös eszmékben egymáshoz fűzni és egyé forrasztani s ne csoportosuljunk elszigetelt körökben partikuláris érdekeket szolgálva távol a nagy nemzeti eszményektől; mert mint a nemzetnek, úgy a nemzeti társadalomnak is egységesnek és osztatlanak kell lennie, hogy egy jobb és boldogabb jövő elébe nézhessünk.

... ..

A társadalom fertőjéből.

Irta: Dr. Buzás Dezső.

Dicséret Klein doktor urnak, ki népünk erkölcsének javításáért oly tetterkész, de Felkl tisztelendő urnak is, ki már serényen munkálkodik is ezen. Szébb, nemesebb célért aligha munkálkodhatnék. Hisz ezt az országot nem a nagyurak, nem is a művelt osztály tartja fenn és tartja el. A nép tartja izmos, ezer év ezenyi küzdelmében megedzett vállán hatalmas Atlasként ezt a magyar glóbuszt; az ő veritéke termékenyíti meg azt a magyar ugart, melyből kalászbá szökken az élés, az élet urnak, parasztnak, szegénynek, boldognak. Lehet-e szébb ábrándja a közért lelkesedni tudó embernek, mint-hogy ezt a pompás emberfajtát, az annyi jó tulajdonsággal ékes, de büneiben is szeretni való magyar parasztot, erkölcsösnek, fölvilágosodottnak, megelégedettnak lássa?

De hát csakugyan ábránd-e ez, vagy pedig van mód arra, hogy élő valósággá legyen! Reverendissimus Felkl jól mondja, hogy az ismeretterjesztő egyesület igen gyöngye eszköz erre, sőt maga, a különben annyira szükségese, de a tökéletességtől oly messze levő elemi oktatásunk is csak egyik, de éppen nem elégséges orvossága a nép országszerte meglevő, vidékünkön pedig egyenest aggasztó erkölcsi defektusának. Hogy az igazi orvosságot

megtalálhassuk, első sorban a baj forrását kell keresnünk.

A főtisztelendő ur elmés és elme-mozdító cikke sok kemény igazsággal kólintja fejbe a művelt osztályt, amelynek nem egy büne csakugyan teheralapja a kultúra áldásának. Csakhogy aligha járunk jó nyomon, ha a művelt osztály hibáit tesszük meg a nép erkölcsisége alantosságának egyetlen, vagy főokául.

Lássuk csak az egyes vádpontokat:

A vallástalanság bizony öreg hiba. Aki rontja, vagy éppen gunyolja ezt az érzést, nem jót tesz, mert akik ettől az érzéstől megakarnák fosztani a népet, oly jót vesznek el tőle, ami helyett mást, jobbat nem tudnak adni. De hát a művelt osztálybeli egyesek vallástalansága oly bűn, amely önmagában hordja a bűnhődést, a lét sok keserves és megoldhatatlan problémájával szemben való lelki és sokszor testi összeomlást, ott ahol a hit megnyugtat és föl-emel. Csakhogy a művelt elem és a nép között való lelki kölesönhatás — egyébként sajnálatosan — oly elenyésző, hogy egyes művelt osztályhoz tartozók vallástalansága nem rontja a nép erkölcsét. Hisz a vidékünkbeli nép vallásossága ellen tán nem is lehet kifogás, azonban a vallásosság lehet tényezője az erkölcsi emelkedettségnek, de — uti figura docet — nem azonos vele.

Az egyke? Nem kultur bűn, vagy legalább nem csak az! Hiszen természettudósok a gyakorlati neomalthusianizmusnak egész arzenálját találták meg teljesen primitív, vad népeknél is. Magam láttam szinte klasszikus földjén, a tolnamegyei, népművészetéről híres Sárközben a pusztítását ott, ahol nemzedékekkel ezelőtt, akkor ki volt már fejlődve, amikor művelt elemnek híret sem hallották. Aki a „természet törvényeibe bele-nyul”, nem mindig szentségtelen kezű. Aki megakadályozza valamely új generációnak éppen a természet törvényeiben megállapított, örökletes terheltségét, az ivadékok egész sorának előrelátható nyomorék voltát: egyenest istenes dolgot művel. Aki, mert egész életén át a proletárság keserves kenyerét eszi és nem akar ebből az egyetlen száraz karéj kenyérből hét éhes száznak szelni, mert hát nem lehet: annak a keze sem szentségtelen. De persze az ezeknek szóló mentség nem szól önagságának, aki a második, vagy — ó szörnyűség — a harmadik gyerektől b. slusszát félti, vagy a k. papának, aki egyetlen csemetéjének aféle polgári hitbizományt akar biztosítani. Csakhogy az ilyen méltán megróható kulturbűnöknek megint semmi kimutatható hatásuk nincs abban, hogy az a raposkai gebulázó suhanc agyonütött egy öregot, valamint hogy szegény mozi is ártatlan abban, hogy a boldogtalan monostorapáti-i Kovács Lajost a felesége — de genere Vidosa — felbujtására tulajdon gyereke verte agyon. A művelt polgári osztály hatalma — sajnos — igen kevés ahoz, hogy a nép kulturátlanságát az ő kontójára írhatnánk. A cikkirő ur egyes jogtalanságokról hallott, ezekre céloz is. Ha ilyenekről őt híven informálták, sajnálni lehet azt, hogy előfordultak, de nem kevésbé azt, hogy egyes esetekből a cikk általánosít.

Hát hol a baj forrása? Megmondja a főtisztelendő ur cikke ezt is. Paupertas maxima meretrix, a nyomorúság a legna-

gyobb megejtője az embernek. Ez az! Da ligt der Hund begraben! A nyomoruság lealjasít, bűnre visz, megfosztja az embert méltóságától; korgó gyomorral persze hogy nem lehet ismeretterjesztő előadásokat hallgatni. Minden, ami a nép nyomoruságát előmozdítja, vagy fokozza: egyuttal a kultúrálanságot, a nép romboló indulatait is neveli. És ha erről van szó: egyebütt kereskedjünk, mint a művelt osztály egyes erkölcsi fogyatékosai körül. Beszéljünk mindarról, amit az alsóbb néposztály kizsákmányolására maga az állam teremtett meg, vagy azokról az intézkedéseiről, amelyekkel a kizsákmányolásra alapított vagyonelosztó rendet az állam hét bástyával körülveszi, megkövesíti, megbolygatni nem enged.

Beszéljünk az emberirtó latifundiumról, amely a dolgos magyarság százezreit kergeti a kivándorló hajókra (de — ó nagyszerű, erényes állami bölcsesség! — csak azokra, amelyek a derék, becsületes pool hajói, mert másikon kivándorolni rabsággal büntetett kihágás) a mamut-birtokokról, amelyek, mint ezt az agrár-statisztika kérelmetlenül törvényei kimutatták, intenzív, sok munkást foglalkoztató gazdasági üzemet nem tűrnek meg. Beszéljünk az uzsora-kapitalizmusról, a bankokráciáról, amely a munkás veritékén, az ő éhség-bérének többletén hizik meg akkorára, hogy ma-holnap fölfal ebben az országban mindent s mint a legutóbbi idők keserves példája mutatja: igába hajtja az államot is, valóságos államhatalmi tényező. Az államot, amely oly hatalmas a kis emberekkel szemben, hogy míg az 1906-tól 1911-ig terjedő öt év alatt az egyenesadót, tehát többnyire a vagyonosok adóját 5.5% -al emelte, addig a vagyontalanoknak millióiból kipréselt fogyasztási és italadókat 30.3% a dohányjövédéket — megint nem a havanna szivarok árából — 32.5% a vasúti vitéldíjakat 44.3% -kal emelte és ez öt év alatt az embert állattá aljasító bunda-pálincából 30,000,000-val többet szedett be, magában az 1911-ik évben 118 milliót! Beszéljünk a földadó kataszter égbekiáltó igazságtalanságairól, az ország gyarmati helyzetéről, amely mellett jóléthez segítő iparról nem is álmodhatunk és beszéljünk arról az örületről — amit, akár mily közhelynek látszik is, nem lehet elégszer ismétlni — hogy tőlünk teljesen idegen világpolitikai chimaerákért számmillióinkat nyelje el a fegyverkezés örülete, de az országban iskola nélkül nőnek fel százazrek, nincs menedékük az elmebajosoknak, nem tudják fékezni a tudó-

vész rémes pusztításait, úgy hogy szinte a csontunkból a velőt szívja ki a militarizmus rettenetes átka kérelmetlenül, a segítség legesekélyebb reménysége nélkül.

Micsoda kis fuvalom ehez a pusztító orkánhoz képest, micsoda nátha ehez az országduló pestishez képest a csak felnötteknek mozi sok bárgyúsága, a művelt osztály malacság-hajhászása, egykéje, hitetlenkedése és egyéb bűne. Hic Rhodus, hic saltemus! (Hírlap-kaució is van és még mennyire lesz, de nincs és bajosan lesz a Tapolczai Lapoknak; sapienti sat est!)

Ezek a megjegyzések pusztán arra vannak szánva, hogy más szempontokból is meglegyen világítva az a gyönyörű, nagy probléma, amelyet doctissimus Klein oly lelkesen felvetett, Felkl főtisztelendő ur pedig oly elmésen magyarázni próbált. Hada-kozás nem lehetett célo, ezért nem vitatkozom arról, hogyan is van hát a népnek törvénytelenre kitanítása — ötért, meg miféle esuda az, hogy a nép feszítő erejét még féken tartják. Ha nem csalódom: eféle megjegyzéseit a cikkíró ur nem is népszerűsítésre és népnevelésre szánta.

Művészestély a vármegye tüdőbetegei javára.

A statisztika évről-évre kimutatja, hogy a Dunántul a legtöbb embert Zalavármegyében ragad el a tüdővész. A vármegyei sajtó ugyszólván naponként rámutat ezekre a szörű számadatokra, amelyek hangosan kiáltják a társadalomnak, hogy ha utjába akar állni a degeneráció ijesztő veszedelmének, védekezzen a pusztító népbetegség ellen, amely a nyomoruság kunyhóiból az iszákosság és a bűn tanyáiról indul ki s vészes gyorsasággal terjed és pusztít.

A magyar társadalmat azonban nehéz megmozdítani, még nehezebb áldozatkésztségre hangolni s a következetes munkának megnyerni. A tüdővész elleni védekezéshez pedig az emberbaráti célokért lelkesedő szív, áldozatkésztség és következetes társadalmi munka kell, hogy a védekezés szükségessegének tudata elhasson azokra a helyekre, ahonnet a vész kiindul s megmenthessük azokat, akik még megmenthetők, megvédjük azokat, akik a veszélynek ki vannak téve. A társadalomnak önvédelmi hátra kell kelnie a legveszedelmesebb népbetegség ellen.

A nagy kertben.

Irtta: Zöldi Marton.

Mikor Zsigmondi István, a világszerte ismert nevű kémikus, több mint husz évi távollét után visszakérült a Fehér-Körös mentén elterülő szülővárosába, tapintatosan, de következetesen kitért minden ováció elől.

Az indiai angol gyarmatokról került haza és bizony rosszul esett az otthon való magyaroknak, hogy nem diadalkapun át, durrogó taracklővések puszkapországa között fogadhatták megfelelő szónoki kirohanásokkal a város büszkeségét. Szóval mindenki tudta, hogy egy szérumával milliókat szerzett, hogy az angol király magas érdemrenddel tüntette ki, (talán ebéden is ott marasztotta) s hogy a Tudományos Akadémia is tagjává választotta. Epp a mult héten tartotta meg székfoglalóját, melyről az újságok sokat írtak s így az sem maradt titoknak, hogy Zsigmondi István „az egzotikus növénymergek legujabb kémszereiről” érkezett.

Már tíz napja volt otthon a tudós, kinek széles, fakó arcát a gyermekkorra való emlékezés könnyű, halványpirossága futotta át s aki minden apróságot, jelentéktelenséget hiven megőrzött nagy, kerek koponyájában. A városban nem volt egyetlen egy rokona sem. Akik még éltek, azok Amerikában laktak. De ez semmi összefüggésben nem volt és nem is lehetett e rendszeres amerikai kivándorlással, korunknak e krónikás nyavalyájával.

Ennek egészen külön története van. Zsigmondi édesapja rézműves volt s ennek idősebb fia, Péter, az akkori szokásnak megfelelően az apja mesterségét folytatta. Ezt a fiut, a mi tudósunk testvérbátyját, egyszer toloncuton hozták haza szülővárosába. Az ilyen hazatoloncolásnak visszataszítóan durva a scénáriuma. Vegig kísérik a városban a szerencsétlent, mint a gonosztevőt s az embereknek hetekig van szörnyűködésre és káromlásra való anyaga belőle.

Hamarosan kétségtelen módon kiderült, hogy a hazatoloncolásra semmiféle törvényes joga sem volt az illető közigazgatási személynék, ki azt elrendelte. Tisztára könynyelmű, önkényes, banális cselekedet volt. De ez a megállapítás igen csekélyet változtatott azon az égető szegényen, mit a Zsigmondi családnak tűrnie kellett.

Ez hagyatta el a fiatal rézművesel hazáját.

Amerikába költözött, hol akkor az Unió viselt háborút a déli államokkal. Zsigmondi Péter belépett az Unió hadseregébe, végigküzdötte a hadjáratot, kapitányi rangot szerzett és végkép megtelepedett Amerikában. Minthogy jó sora volt és tekintélyes vagyont szerzett, szegényebb rokonait, nevezetesen két nővérét és egyik sógorát kitelepítette Amerikába.

A tudós hazajövetelének nem volt semmi materiális célja. Régen, régen határozta el, hogy megnézi egyszer még a Körös partját, a sasszegélyű ingoványokat, a jegenyéket, az elrajzolt törzsű fűzfákat. Aztan néhány

Csodálatos, hogy ezt a nagy feladatot éppen vármegyénk közönsége nem méltányolta eléggé holott a tüdővész napról-napra szemünk előtt szedi az áldozatokat.

A mult évben végre megalakult a tüdővész ellen védekező vármegyei egyesület. A vármegye vezető férfiai, a főispánnal s az alispánnal együtt, vettek kezükbe a szervezés munkáját. Ezideig azonban az egyesület nem tehetett semmit, mert anyagi eszközei nincsenek, ezek nélkül pedig az egész vármegyére kiterjedő szervezetet sem lehet megalapozni.

Zalavármegye alispánja a társadalom részvételének és áldozatkésztségekének felkeltésén s az anyagi eszközök megszerzésén fáradozik. Ezt a nemes törekvést szolgálja az a nagy szabású művészestély is, amelyet március h 22-iken Zalaegerszezen rendeznek.

Az estély műsora fényes lesz. Olyan művészi erők szerepelnek, akiknek neve és nagy művészi tudása biztosítja a sikert. Meiszner Dénesné Bligh Eldina urasszony, aki Joachim mester egyik legkitünőbb tanítványa, hegedű számokat ad elő, Mikovich Zóra urhölgy, zeneitanárnő kíséretével. Dr. Orava Zsigmondné Bodó Klára urasszony, nagynevű budapesti hangversenyénekésno két számot foglalt le. Deák István, Magyarország egyik legelső gordonkaművésze, a nagy Poppel tanítványa, szintén részt vesz az estélyen. Dr. Balla János nagykanizsai orvos, jeles zongoraművész dr. Oraváné urasszonyt kíséri, de önálló számmal is szerepel. Kelety Armand lapszerkesztő prologot szaval.

Árva Lajos alispán, mint a tüdővész ellen védekező vármegyei egyesület elnöke, a meghívóhoz meleg hangú kérelmet csatol, amelyben arra kéri azokat, akik az estélyen nem vehetnek részt, hogy a belépő-jegy megváltása címén támogassák az egyesületet s küldjék meg a belépő-jegy árát Hutter Ferenc vármegyei irodaigazgató címére.

Az alispán felhívása a következő:

„Kérem. A statisztika évről-évre megdöbbentő számadatokkal bizonyítja azt a szomorú valóságot, hogy a tüdővész a Dunántul vármegyei közül Zala vármegyében pusztít el legtöbb embert.

Tehetetlenül néztük eddig a betegség terjedését; az annak nyomában járó testi és lelki nyomoruságot; családok pusztulását; generációk elsátrnyulását, mert a társadalom nem volt szervezve a védekezésre.

A mult évben megalakult a tüdővész ellen védekező vármegyei egyesület, amely azt

ismert arcot is kívánt látni azok közül, amelyek látása valamikor örömet szerzett nekik.

Különösen egy arcra emlékezett élénkén a Söthy Erzsike arcára. Szép, ovális arc volt, hamisan csillogó kék szemekkel. Ott laktak a Körös-parton, a nagy kert közepén emelkedő régi kastélyban. Ez a nagy kert igazi nevezetessége volt a városnak. Önel magasabb téglafal vette körül s aki egyszerű bent volt a kertben, az évekig eldicsekedett vele. Ő a szegény rézműves fia, egyetlenegyszer sem jutott be, noha mindennap sovár szemekkel nézte a diszfák terebélyes koronáját s a gyümölcsfák dusan megrakott ágait. Volt egy nyárfa a Körös-parton, oda gyakran felmászott, hogy láthassa a kert kavicsos sétautjait, a kényelmes zsölyéket, az apró, színes sátrakat... Ezek a dolgok izgatták egykor gyermek-fantáziáját s most is ötvenket éves korában, megindultsággal gondolt rájuk vissza.

A szállóban lakott. Akik vele együtt érkeztek, azok közül egyetlen egyet sem ismert. A fiatalabb generáció volt, mely azalatt serdült, mialatt ő a laboratóriumokban örök villanyfény mellett a tudományt szolgálta és világhírt szerzett.

Az öreg urakról, kiknek gyermekkorában olyan tiszteletteljesen köszönt, már nem mert kérdezősködni. Csaknem valamennyire azt mondták, hogy meghalt. Eleinte csodálkozott rajta, de a matematika hamar felvilágosította. Azok az urak akkor már jó hatvanasak lehetnek, azóta több mint huszonöt év telt el.

nagy feladatot épen
megtányolta eléggé
napra szeméink

alakult a tüdő-
egyeület. A
a főispánnal s az
ezükbe a szerve-
ban az egyesület
anyag eszközök
ig az egész várt
sem lehet meg-
a társadalom rész-
enek felkeltésén
erzésén fáradozik.
gálja az a nagy-
nyelet március hó
deznek.

lesz. Olyan mé-
nek neve és nagy-
a sikert. Meiszner
szony, aki Joachim
anitványa, hegedű-
h Zóra urhölgy,
Dr. Orava Zsig-
szony, nagynevű
ésnő két számot
gyarország egyik
a nagy Popper
esz az estélyen.
szai orvos, jeles
é urasszonyt ki-
szerepel. Kelety
ogot szaval.

a tüdővész ellen
et elnöke, a meg-
et csatol, amely-
az estélyen nem
ép-jegy megvál-
gyesületet s küld-
t Hutter Ferenc
nére.

vetkező:
evről-évre meg-
bizonyítja azt a
tüdővész a Du-
ala vármegyében

dig a betegség
an járó testi és
ok pusztulását;
rt a társadalom
ezésre.

a tüdővész ellen
ület, amely azt

ok közül, amely-
t szerzett neki.

ékezett élénken
zép, ovális arc
szemekkel. Ott
y kert közepén
z a nagy kert
edett, de ez sohasz szerzett neki gondot.
Míg hogy észrevette.

Egy este az öreg Szekér Antallal találko-
ott a vendéglőben. Ez az öreg ur egyike
ott azoknak, kiket gyermekkorából ismert.
Talán kilencven évesnél is több volt már,
de keményen küzdött az elaggottsággal. Meg-
pörödött ugyan, de fűrgen járt, mozgott
és élénken, megszokás nélkül beszélt:

— Hát emlékszel rám, Pista? — kérdezte.
— Bizony én az apádnál is idősebb voltam.
Hallottam, milyen híres ember lettél. Jó az?
Szép, hogy hazádra is gondoltál. Itt bizony
nem jók az állapotok. Az emberek szegé-
nyednek. Ott van a Sóthy-familia. Holnap
árverezik a nagykeretet a Körös-parton. Tudod,
azt a nagykeretet, köröskörül jegenyékkel...
Milyen büszkék voltak a Sóthyak a kertre.
A püspök, ha erre járt, mindig odaszállt.
Még a dedapjuk ültette a kertet. Szép is, azt
meg kell adni. De már hat év óta nincs
kertész benne.

— Miért? — kérdezte a tudós, kit a do-
log nagyon érdekelni kezdett.

— Mert nagy a szegénység... Csak a
Sóthy Erzsébet él már közülök. Az is özvegy.
Ha nem lenne az a kis nyugdíja, a templom
felé mehetne koldulni. Mert a férje mindent

ermekkorában
már nem mert
amennyire azt
e csodálkozott
elvilágosította.
hatvanasak le-
nöt év telt el.

tüzte ki céljával, hogy gátat vessen a beteg-
ség terjedésének, gyógyítsa és vigasztalja a
betegeket, megtanítsa védekezésre a tudatlan-
okat s támogassa a szegényeket.

Az egyesület nagy céljainak megvalósítá-
sához szükséges anyagi eszközökkel azonban
nem rendelkezik s azokat csak társadalmi
uton, a jószívű emberbarátoktól tudja meg-
szerezni.

A vármegye egész társadalmának részt
kell venni abban a küzdelemben, amelyet az
egyesület a Zala vármegye népét pusztító
rem ellen indít meg. Jó szívet és támogatást
kérünk tehát a tüdőbetegek számára, hogy
megmenthessük beteg embertársainkat s a
jövendő generációt.

Az egyesület céljait kívánja előmozdítani
a március hó 22-én Zalaegerszegen tartandó
művészestély is. Nagytudású, előkelő műv-
észek remes önzetlenséggel állanak az em-
berszeretel szolgálatába s a vármegye fia-
talságának tagjaiból alakult rendező bizottság
fáradozik a siker biztosításán.

Hisszük, hogy a kérelem megtalálja az
itt a szívekhez az egyesület tehet egy lé-
pest előre, nagy céljai felé.

HIREK.

Március 15.

Mikor a tavaszi napsugár megrepeszi a
szélök kéréget és új életet lehel a szellő a
nemzet minden lenyébe, a magyar nemzet
megünnepli új életre ébredésének dicső
enlékezését.

Március tizenötödike volt azon nap, midőn
széttépve elnyomás zsarnoki láncát, a magyar
nemzet szabadságának hajnala pirkadt és
napjaink szebb napokra ébredt.

1848. március 15-én ünnepelte a magyar
nemzet föltámadásának ünnepét. Lánglelkű
hazafiak igézes nyelvű apostolokként hirdet-
ték az igazet, melyek a magyar nemzet
kiszabadításának jelszavai gyanánt még most
is a hit országát képezik az igaz hazafiak-
nak. A szabadságnak összes biztosítékai e
napon születtek és mentek át a nemzet köz-
ösületébe. E naptól kezdve a zsarnokság
elűszette hatalmi állását és helyét elfoglalta
a szabadság, az egyenlőség és testvériség
erete, mely átlengte a polgárok összeségét.
Kiszakosság helyett a jog és igazság ural-
ma kezdődött és az elnyomás nem tartozott
már a kormányzati elvek közé.

A két összeg meghaladja az átlagos emberi
arthatárt.

Azt is furcsálotta eleinte, hogy iskolatársai
csupa kopasz, félig megrökkant, szürke, öreg
urak. Igaz, hogy az ő haja is erősen dere-
dedett, de ez sohasz szerzett neki gondot.
Míg hogy észrevette.

Egy este az öreg Szekér Antallal találko-
ott a vendéglőben. Ez az öreg ur egyike
ott azoknak, kiket gyermekkorából ismert.
Talán kilencven évesnél is több volt már,
de keményen küzdött az elaggottsággal. Meg-
pörödött ugyan, de fűrgen járt, mozgott
és élénken, megszokás nélkül beszélt:

— Hát emlékszel rám, Pista? — kérdezte.
— Bizony én az apádnál is idősebb voltam.
Hallottam, milyen híres ember lettél. Jó az?
Szép, hogy hazádra is gondoltál. Itt bizony
nem jók az állapotok. Az emberek szegé-
nyednek. Ott van a Sóthy-familia. Holnap
árverezik a nagykeretet a Körös-parton. Tudod,
azt a nagykeretet, köröskörül jegenyékkel...
Milyen büszkék voltak a Sóthyak a kertre.
A püspök, ha erre járt, mindig odaszállt.
Még a dedapjuk ültette a kertet. Szép is, azt
meg kell adni. De már hat év óta nincs
kertész benne.

— Miért? — kérdezte a tudós, kit a do-
log nagyon érdekelni kezdett.

— Mert nagy a szegénység... Csak a
Sóthy Erzsébet él már közülök. Az is özvegy.
Ha nem lenne az a kis nyugdíja, a templom
felé mehetne koldulni. Mert a férje mindent

Igy lesz az a világ teljes életében, mert
az önkény gonosz sáfarkodása tarthatlan
következmenyei folytán fog mindenkor előbb-
utóbb elpusztulni.

Benső kegyelettel tekintünk vissza azon
korszakot alkotó eseményekre, amikor néhány
ezer békés polgár lelkesedése közt újra testet
öltött a magyar szabadság.

Ünnepeljük e szent napot! E nap meg-
ünneplésével legszebb kötelességét teljesíti a
magyar!

Emlékezzünk vissza újra a korszakra,
midőn hazafias lelkesedéssel állottak síkra
a szabadságért lelkesedő és lelkesítő emberek
és emlékezzünk vissza azokra a gyászos
eseményekre is, melyek az időhöz fűződnek,
mert csak így tudjuk hasznát venni azon
tanulságoknak, melyek szavadokra kihatnak.

És midőn a nemzet ünnepének napján
dicsőítjük a szabadságot és az érte vívott
harcot; midőn a vértanúk hazaszeretete és
lelki ereje előtt leborulunk; bátor bizalommal
tekintünk a nemzet jövőjébe, mely elni és
virágozni fog mindaddig, míg szabadsághőseit
tisztelve látja.

Barát Álmos.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség nagy
ügytorgalma teszi szükségessé, hogy majdnem
minden héten képviselőtestületi gyűlést kell
tartani. Ebben a hónapban minden vasárnap
volt gyűlés, ma délelőtt 11 órakor ismét
gyűlés lesz a következő tárgyakban. 1. Mult
tűlés jegyzőkönyvének felülvizsgálása. 2. Illető-
ségi ügyek. 3. Iskola takarékosk ujabbi kérelme.
4. Végrehajtó kérvénye quilibicatioja ügyében.
5. Telepedési illetve községi kötelekbe való
felvételi díjfokozatok megalapítása. 6. Tele-
pedési díjból főjegyzőnek járó 4 kor. szedése
tárgyában követett eljárás jóváhagyása, egy-
szersmind a szervezési szabályrendelet e
szerinti módosítása. 7. Goldman Sándor és
t. kérelme a város fölötti út megnyitása és
rendezése tárgyában. 8. Kórház előtti uttest
földmunkájáról jelentés. 9. Végleges kórházi
bizottság megválasztása. 10. Hordójelző hiva-
tal hiányainak fedezése. 11. Rokob Kálmán
kérvénye szerződés hozzásabítás iránt.

Eljegyzés. Weisz Dzsó Tapolca, elje-
gyezte Rothauser Jolánát Zalabérről. (Min-
den külön értesítés helyett.)

Iskolalátogatók kivétele. A közokta-
sági miniszter sürgős felhívást intézett
az összes zalamegyei elemi iskolák igazga-
tóihoz, hogy haladéktalanul jelentsek be,
mennyi az iskolákban a hatodik osztályos
fiu tanulók száma. Azert van ezen adatokra

szüksége a miniszternek, mert a hatodik
osztályt végzetek külön vizsgálatot tesznek,
erről végbizonyítványt kapnak, amelynek
alapján, adócenzus nélkül is, szavazatot
nyer az illető. — Zala vármegyét tizenöt
iskolalátogatósi körzetre osztják. Amely is-
kolában legalább nyolc hatodik osztályt vég-
zett tanuló van, oda kiszáll az iskolalátogató,
ahol ennél kevesebb van, azokat a nagyobb
számu vizsgázókhoz csatolják. — Mint
halljuk, a tapolczai kerületben Redl Gusztáv
nyugalmozott áll. polg. isk. igazgatót fogják
iskolalátogatóul, illetőleg vizsgálóbiztosul
kinevezni.

Tapolca küldöttsége az üzletvezetőnél.
Dr. Bacsinszky Vladimir zagrabi máv. üzlet-
vezetőt, tegnap délelőtti hivatalos kiszállása
alkalmával, felkereste Tapolca nagyközség
küldöttsége, a tapolczai állomás bővítése
illetőleg új felvételi állomás építése, a vasuti
vendéglő, az állomás világítása és kedvez-
ményes jegyek kiadása ügyében. A küldött-
séget, amelyben Horváth Jenő főjegyző és
Győri János községbíró kivül még az elő-
járóság tíz tagja vett részt, — az üzletvezető
a tőle megszokott előzékenységgel fogadta.
A küldöttség szónoka Horváth Jenő fő-
jegyző volt, aki a fentiekre nézve előadta a
község kérelmét, mire üzletvezető jelezte,
hogy az új felvételi állomás épülete 1915.
év végére teljesen elkészül, a lapunkban már
említett területen; az új állomás építésével
bevezetik a villamos világítást, sőt ha addig
a vízvezeték ügye is elintézését nyer, azt
szinten bevezetik. A vasuti vendéglőre nézve
megjegyezte, hogyha netán az új állomás-
épületben lenne étkező, előnyt bizonyára a
város tulajdonát berlő vendéglős élvez. —
A községnek legutóbbi gyűlésen tárgyalt
vasuti kedvezményekre nézve megjegyezte,
hogy a gyorsvonatokon a harmadik osztály
beállítására alig vezet eredményre, mert a
tapasztalat szerint azok nem adták meg
más vonalakon sem, a kívánt eredményt. A
berletjegyek, továbbá retour-jegyek és mér-
sékelt árú menetjegy-füzetek kiadására nézve
pedig már megelőzte a község kérelmét,
amennyiben e tárgyban már az igazgatóság-
nál javaslatot tett. — A küldöttséget kelte-
mesen érintette Dr. Bacsinszky üzletvezető
a város és a vidék érdekében tett jóindulatu
igerete és közreműködése, és a meggyőződés
ama érzetével bucsuzott üzletvezetőtől, hogy
az új állomás, az üzletvezetőnek a város és
a Balatonvidék iránt táplált jóindulatából,
csakhamar testet ölt.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség
képviselőtestülete a mult vasárnap, f. hó

eltékozolt. Országos képviselő volt legutóbb.
Haszontalan fráter, ki szegény Sóthyékat tel-
jesen kifosztotta. Különben de mortuis nil,
nisi benne.

— És hol lakik most az a... Sóthy
Erzsike?

— Abban a kis házban mely a birtokhoz
tartozott, ott a nagykert mellett a hid felé.

— Tudom.

— Azt is elárverezik holnap.

— És akkor hová megy lakni?

— Kicsoda? — kérdezte az aggastyán.

— A Sóthy Erzsike?

— Azt a jó Isten tudja — válaszolta Sze-
kér — bizony szomorú dolog az... Ugy
tudom, háromszáz forint a nyugdíja. Az
apja valamikor tizszer annyi adót fizetett.
Tudom, mert városi pénztáros voltam...

Másnap délelőtt Zsigmond István meg-
vette az árverésen a Sóthyék kastélyát és
kertjét. A tanyát már évekkal azelőtt adták
el. Aztán felkereste az öreg Szekért és így
szólt hozzá:

— Nem hiszem, hogy sokáig maradjak
ittthon, bár megvettem a Sóthy házat. Intéz-
kedtem, hogy rendbe hozzák és újra lakha-
tóvá tegyék. Legyen szíves egy kis postát
elvinni ahhoz a szegény asszonyhoz, a
Sóthy Erzsikehez.

— Szívesen vállalom — bölintott az öreg.

— Csak annyit tessék neki mondani, hogy

visszaköltözhetik a nagykertbe. Hallottam,
hogy kis fia van, nohat töltsé az is ott az
ifjuságát, ahol az édesanyja töltötte.

Az öreg Szekér feje meg-meglibbent, mint
aki valamit nem talál egészen rendiben.

— Ismétlem, — mondotta — szívesen el-
viszem az izenetet. Hiszen öröm ilyen hirt
vinni akárciknek is. De... talán mégis ren-
desebb dolog lenne, kedves Pista öcsém, ha
te magad mondanád meg azt neki. Nem
gondolod?

A tudós melázó szeme egyszerre csodál-
kozva csillant meg:

— Én? — kérdezte csodálkozva.

— Persze.

— De bátyám, én soha azzal a nővel
nem beszéltem.

— Soha?

— Soha. Mint gyermek gyakran láttam,
hisz egy utcában laktunk, de soha beszédbe
nem elegyedtünk.

— Értem-értem — legyintett kezével az
aggastyán — nagy volt köztetek az osztály-
különbség. Te egy szegény iparos fia voltál,
ő meg a megye első alispánjának a lánya...
Hja, ez így volt... jobban mondvá, maig
is így van... Mindegy... Majd beszéltek egy-
mással... Sokszor látom bemenni a nagy
kertbe, amely most már a tiéd. Ott könnyen
találkozhatsz vele. Szép ám még most is.

Néhány nap mulva a tudós nagyot köszönt

8-án gyűlést tartott; a tárgysorozat előtt jelentő főjegyző, hogy a kövezetvámszedési jog elnyeréseért elkészített munkálatokat, községbíró, Marton Gyula és főjegyzőből állott küldöttség f. hó 5-én bevitte az alispáni hivatalhoz és ez alkalommal a küldöttség dr. Balás Béla főispánnál is tiszteltet és felkérte őt, hogy a kövezetvámszedési jog ügyét a miniszteriumban támogassa, aki készségesen megígérte közbenjárását. — A vakokat gyámolító országos egyesület kéri, hogy a község alapítótagul lépjen be. Minthogy a község az egyesületet évi 50 korona segélyben részesíti, alapítótagul nem lép be. — A mértékügyi intézet átiratára elhatározza a képviselőtestület, hogy mivel a hidmérleg rossz, megjavíttatja és utasítja az előjáróságot, hogy írjon a szállító Fairbanks cégnek szavatosságára való hivatkozással és a mérleg javítását eszközölttesse. — Előadja főjegyző, hogy a következő kedvezmények lennének kérelmezendők a vasut igazgatóságától a balatonparti vonalra: 1. A gyorsvonatokon is legyen III. osztály, úgy mint a Déli vasuton. 2. Adjon a vasut havi bérletjegyet, továbbá oda- és visszautazásra jegyet és végül 30-60 lappal mérsékelt áru menetjegyet. A javaslatot a képviselőtestület elfogadta és elhatározta a kedvezmények kérelmezését, az ügy támogatására pedig a Balatoni Szövetséget és a zágrábi üzletvezetőséget is felkéri. — Elutasítja a képviselőtestület Németh Zsigmond és gyermekei tapolczai illetőségét. Elhatározza, hogy a kórház előtti uttest leszállítása folytán nyert földanyaggal a vásártérlet egyengeti, a víz levezetésére, illetőleg a föld lemosásának megakadályozására kőburkolatot készített az Iskola-utca végén és az emelkedést az utca szélességében is kikövezteti. — Németh Jenő adóügyi jegyző kéri, hogy a törvény értelmében az eddig járt intődíjak elvesztésével, kárpótlásul 100 koronával a lakbérét 1913. január 1-től határozatlan időre és 300 korona működési pótlékot 4 évre szintén 1913. évi január 1-től a község szavazzon meg. A képviselőtestület beismervé adóügyi jegyző méltányos kérelmét, részére a kért pótlékot és lakbért a jelzett időre egyhangulag megszavazza.

Nedeczky Jenő. Megdőbbszentő gyászhirot kaptunk. Nedeczky Jenő földbíró, volt országgyűlési képviselő, a vármegye politikai mozgalmainak sokat szereplő tagja csütörtökön öngyilkosságot követett el. Nedeczky kezébe gyógyíthatatlan betegsége adta a halálhozó tegyvert. Körülbelül másfél év óta reumatikus bántalmak

gyötörték s betegsége az utóbbi időben mind kinzobbá vált. Bajára Lindewiesében, Bécsben, Münchenben és Párisban keresett gyógyulást, majd a mult napokban Budapesten gyógykezelte magát, de kevés eredménnyel. Az aggsággal járó gyöngeség s a sok szenvedés végre életuntá tették az öregurat, akiben a megye közéletének egyik régi vágása, tipikus alakja szállt sirba. Állapota a legutóbbi napokban már reménytelenné vált. Érezte, tudta ezt ő maga is, mikor fegyverhez nyult. Életét revolverrel oltotta ki egy óvatlan pillanatban, mikor csak házvezetőnője tartózkodott a közelében. Az öngyilkosság fél 9-kor történt, de a halál csak órák mulva következett be. A 74 éves öregur tragikus halála vármegyeszerte nagy részvétet keltett. Kiterjedt rokonság gyászolja. Nedeczky Jenő neve még nemrégiben is a legemlegettebbek közé tartozott Zalamegyében. A vármegye politikai mozgalmában ifjú kora óta vezetőszerepet vitt. Törhetetlen harcosa volt a függetlenségi eszméknek s politikai ideálja a Kossuth Lajos szellemében élő Magyarország volt. De vaskövetkezetessége, a 48-as eszmékhez való fanatikus ragaszkodása mellett a modern áramlatok elől se zárkózott el s a választójog mennél szélesebb alapokra való kiterjesztéséért is buzgón küzdött. Elsőrangú szónoki képességekkel rendelkezett. Pompás orgánuma, daliás külseje is nagyban hozzájárultak szónoki sikerei gyarapításához. Temetése tegnap volt, amelyen az egész megyéből sokan vettek részt.

Motoros vonatok Somogyszob és Tapolca között. A mult év őszén Keszthelyen tartott vasúti értekezlet egyik tárgya volt, hogy az urk—balatonszentgyörgyi vonalon, a közlekedés javítása céljából, motoros közlekedést állítsanak be. Az eszme élénk visszhangra és tetszésre talált, mert hiszen jól tudjuk, hogy az emeltet vonalszakaszon a személyszállítás nagyon lassú, hosszadalmas volt. A több helyen bevezetett motoros közlekedés sikere indította erre a vezetőséget. Az ősszel hozott határozatot, mint halljuk folyó évi május elsejétől életbe léptetik; ez időtől kezdve Somogyszob és Tapolca között két motoros vonat fog közlekedni. Tehát csak Tapolcaig. Méltányoljuk és elismerjük Sümeg és Vidéke laptársunk méltatlankodását, midőn a tervezet motoros összekapcsolásból történt kimaradása fölött kesereg. Hiszen a motoros forgalom a személyszállítás gyorsabb lebonyolítását célozza, amely Sümeg felől is tekintélyes számú utast vehetne fel a közvetlen összeköttetéssel és hozna a Balaton partjára. Általános panaszként említi nevezett laptársunk, hogy a Balatonnal köz-

vetten és alkalmas vasúti összeköttetés így egyáltalában nem lesz és a baj orvoslására hívja fel Sümeg városát. Sümeg méltányos kivánságának teljesítésével Tapolca is nyerne talán nem csupán átmeneti személyforgalomban, hanem egyébként is, s így csak helyeselni tudjuk laptársunk jogos kivánságát.

Hajóközlekedés a Balatonon. A két hónapig tartott jégpáncél a Balatonon megszakadt és nagyrészt elolvadt, hogy a mai naptól kezdve Balatonboglár és Révfülöp között megindul a gőzhajó közlekedés. Balatonboglárról—Révfülőpre indul délben 12 órakor és este 7 órakor. Révfülőpről—Balatonboglárra indul délelőtt 9 óra 45 perckor és délután 5 óra 35 perckor. Ez a menetrend április hó 30-ig lesz érvényes.

A szombathely—tapolcai vasut. Szombathelynek a Balatonnal való direkt összeköttetése hamarosan megvalósulást nyer. A szombathely—rumi vasutvonalnak Tapolcaig való kiépítése befejezett tényre vált. A dunántúli helyierdekű vasuttársaság Herbst Géza vármegyei alispán, társulati alelnök elnöklés alatt tartott igazgatósági ülésen megállapodott a szombathely—tapolcai vasut kiépítésében, fixirozta az új vonal irányát, a részletek kidolgozását pedig az intéző bizottságra bízta, hogy az építkezés még ez év folyamán megkezdhető legyen.

Királyi kitüntetés. A magyar kereskedővilág egyik kiváló tagját, Mauthner Ödön magnagykereskedőt és törvényes utódait Öfeltsége a magyar király földművelésügyi miniszter ur előterjesztésére díjmentesen a nemes-séggel, jánoshegyi előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzessel találkozik, mert Mauthner Ödönnek a hazai magtermelés, magkereskedelem és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbízhatóságáról ismert cégnek, amely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg, de még mindig fiatal Mauthnernek két fiában, Mauthner Alfréd és Mauthner Pálban, akik szintén páratlan szorgalommal és nagy szaktudással viszik tovább előre e világhírű céget előnyére és dicsőre a magyar kereskedelemnek.

Március idusának ünneplése. A szabadság évfordulóját iskoláink, egyesületeink a szokásos hazafias ünnepélyek keretében ünneplik. A Rákóczi Asztaltársaság tegnap este a Balatonvendéglőben társas vacsora és az egyesületi dalárda közreműködésével, — a Tapolczai Ipartestület ma este ugyancsak a Balatonvendéglőben az iparosok dalkörének közreműködésével, a Tapolczai Kath. Kör ma este 7 órakor saját helyiségében, enek, szavalatok és alkalmi beszéd keretében, — jövő vasárnap pedig a Kath. Legényegylet alkalmi szindarab előadásával, saját helyiségében ünnepli március idusát. Iskoláinkban pedig ma délelőtt 9 órakor lesznek az ünnepélyek.

egy elég elegánsan öltözött magas, sovány urnőnek, a most már tulajdonát képező nagy kertben. A nő, ki látható zavarral fogadta a köszönést, Söthy Erzsike volt. Félenken, pirulva közeledett a tudóshoz.

— Szeker bácsi — kezdte kezét nyújtva — már értesített az ön nagylelkű szándékáról. Súlyosan vétenék gyermekem és magam ellen, ha el nem fogadnám.

— Köszönöm — mondotta meghatottan a tudós, ki nagyon szeretett volna a további halálkódás elől kitérni. Söthy Erzsike folytatta.

— Ön tehát visszaemlékezett annyi év után mi reánk, kik valamikor jó szívvel voltunk önökhöz. Ugyebár?

— Hozzánk? — kérdezte a tudós csodálkozva.

— Ugy értem, hogy boldogult szüleikhez és bátyjához, ki elutazása előtt való napon éppen itt állt a pad előtt, ahol ön most áll. Édesatyám kérésére jött ide... Hisz bizonyosan tetszett hallani?

— Azt hiszem... azaz nem emlékszem.

— Amikor az a rettenetes dolog történt vele, édesatyám, aki akkor alispán volt, rendkívül felháborodott az eset fölött. Hete-kig járt utána, míg azt a szolgabíró, ki bátyját eltoloncoltatta, állásától felfüggesz-

tette. Aztán itt volt nálunk az ön egész családja vacsorán, mielőtt bátyja kiutazott Amerikába. Csak ön nem, mert akkor Szarvason járt iskolába. Az ön édesatyja még mindig vigasztalan volt amiatt a toloncolog miatt. Megbecstelenítettnek érezte magát. Édesatyám egyszer így szólt hozzá: „No, Zsigmond mester uram, látja azt a kis lányt, (rám mutatott) ha a maga diák fiuk megnő, én hozzá adom feleségül. Itt a kezem reá. Annyira nem látta megbecstelenítettnek a maga tisztas familiáját.”

— Es mit szólt édesatyám?

— Nem szólt semmit, de láttam, hogy könnyezett s hogy atyám megnyugtató mély hatással volt reá.

— Az ön bátyja másnap elutazott s mi örökre elszakadtunk egymástól... De hát ön semmit sem tudott erről?

A tudós bár trefásan igyekezett válaszolni, nagyon meg volt illetődve s küzdött a kifejezésekkel.

— Semmit, semmit... Hiszen ha tudtam volna... talán rég a feleségem lett volna.

— Lehet.

— S mit gondol, vajjon végkép elkéstünk ettől? Végkép? — kérdezte nyugtalanul.

— Nem tudom — hangzott a válasz nagyon biztatóan...

AZ ÚJ
Berson

R. Hemes, zafalan, tartós, elegáns.

szekítettés így
baj orvoslása
meg méltányos
polca is nyerne
emélyforgalom
s így csak
gos kívánságát.

onon. A két
Balatonon meg-
t, hogy a mai
és Révfülöp
zlekedés. Bala-
ülöpről—Bala-
ra 45 percek
z a menetrend

asut. Szombate-
rekt összeköt-
lást nyer. A
nak Tapolczai
vált. A dunán-
Herbst Géza
elnök elnöklé-
en megállapo-
vasut kiépí-
rányát, a rész-
zó bizottságra
z év folyamán

nyar kereskedő-
authner Ödön
s utódait Öfel-
sügyi minisz-
sen a nemes-
ntette ki. Ezen
el találkozik,
magtermelés,
t terén elert
ságáról ismert
epi 40 éves
n is kivételes
tsége van az
authnernek két
uthner Pálban,
mmal és nagy
e világhírű
magyar keres-

Két óráig a jég között. A régi jó halász világ tipikus alakjai nem veszték ki. Szigletben egy ily öreg bácsi, aki valamikor híres halász volt és folyton a vizet lakta, sehogysem tud megbarátkozni a jelenlegi szigorú tilalommal. Még most is fel-felebred benne a halászszenvedély. A mult szombaton ismét a halászni ment. Szigonyt vett és derült szép időben lement a Balatonra, a jégre csukázni. Előbb egy kis bátorságot vett magába a pincébe, bepálinkázott. Rament a jégre, alig tett azonban néhány lépést, a jég beszakadt alatta s nyakig merült a vízbe. A szigony nyele fenntartotta. Sokáig evickélt, végre elgyöngült és süllyedni kezdett a mély vízbe, lábába görcsöt kapott s most már kiabálni kezdett. A szőlőhegyen levők figyelmesek lettek reá, leszaladtak, kiemelték a hideg fürdőből és hazavitték. Jó két óra hosszat volt az öreg a hideg vízben a jég között, de azért mint tudósítónk írja már semmi baja sincs. A halász szenvedély bizony nem egyhamar fog kialudni a balatonparti lakosságból.

Plébánia Balatonfüreden. Balatonfüred rom. kath. lakossága mozgalmat indított, hogy plébániája ne a kevés lelket számláló Paloznak községben, hanem Balatonfüreden legyen. Ezen ügyben megkeresték a veszpremi bíboros püspököt és káptalant, ahonnan a legjobb irányokra nyertek kilátást.

Rossz jel. A mult héten fekete fellegek dnyosultak a Balaton felett. Villám cikázott, melyet elég erős mennydörgés kísért, akkor midőn a Balaton még jég borította. A korai dörgés és villámlásból az öreg gazdak rossz esztendőt jósolnak. Bárha rácsatlóna az idei év az öreg bácsik jóslatára, mert hiszen már nagyon is sok volt a rosszból.

Életmentő utkaparó. Kapos községben átvolyó Eger patak február hó 22-en a hóolvadás következtében kiáradt. A folyón levő keskeny fahídon akart átmenni Oláh Janka 8 éves leányka. A hídról leszédült és a sebesen folyó árvizbe esett s a kavargó erős, mely hullámok már-már elnyeléssel fenyegettek, mert párszor alábukott. A folyó közelében dolgozott Csizsar István kaposi lakos 58 éves utkaparó, látva a föl-föl bukkanó leányt, ruhástól utána ugrott és a saját életének veszélyeztetésével kimentette a hullámokból.

Fáradtság, csont- fájdalmak derék- fájd, esuz, rheuma ellen evtizetek óta ki- piabált jó szer a világhírű Krieger féle Reparator, melynek egy házban sem szabad hiányoznia, mert a legjobb háziszer. Kis tveg 1 kor., nagy 2 kor. a gyógyszerárakban. Postán 5 üveget 5 koronaért frankó föld az egyedüli készítő, Krieger gyógy- szertár Budapest, Kálvin-tér. Nem tévesztendő össze, e kiváló gyógyszer a mindenféle beteg- seg ellen vásári módon hirdettet különféle szerekkel.

Gulliver

A prima
**kaucsuk
cipősarok**
a
kaucsuk sarkok
királya

rendkívül olcsó, meri kaucsukból készült.

A Balaton személy- és áruforgalma. A hivatalos adatok szerint a Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság hajóin szállított személyek száma volt: 1909-ben 62.880, 1910-ben 55.814, 1911-ben 67.187, 1912-ben 65.506. Az áruforgalom pedig 1909-ben 89 118, 1910 117.000, 1911-ben 112.390, 1912-ben 102 477 tonna.

Uj törvény a vasárnapi munkaszünet- ről. A szorgos munka közepette igen jól esik a munkásembernek a pihenő nap, amelyen föl van függesztve a munka, megállanak a gépek és szünetel minden. Erről a pihenő napról most uj törvény van készülöben. Az üzleti záróról szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a kereskedelmi miniszter tudvalevőleg bejelentette, hogy törvényjavaslat készül a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról is. Mint értesülünk, a törvénytervezet elkészült és a kereskedelmi miniszter a napokban véleményezés végett megküldi az összes érdekképviseleteknek. A miniszter előbb írásbeli szakvéleményt kér a tervezetről és csak ha a fölmerülő javaslat természete megkívánja, fog az ügyben szaktanácskozást is összehívni. A Baross idejében készült, 1891-ből való törvénycikk általános rendelkezéstől eltérőleg az uj törvénytervezet a legnagyobb részletességgel szabályozza a vasárnapi munkaszünet alkalmazását és ugy- szólván iparáganként határozza meg a egyes esetekben engedélyezhető kivételeket.

Az agrár szőlőkölcsön tartalékalapjának visszaperlése. Lapunk többször foglalkozott az agrár szőlőkölcsönök visszafizetési ügy- vel. Most a tartalékalap visszaperléséről a következőket jelentik: A magyar szőlő- gazdak az agrár szőlőkölcsön visszatérítése iránt kervényileg fordultak a kormányhoz, melyet a pénzügyminiszter elutasított azzal, hogy a kérésnek jogi alapja hiányzik es nem méltányos — szerinte — a jelenlegi pénzügyi viszonyok mellett a szőlősgazdáknek kedvezményeket nyújtani. A miniszteri rideg elutasítással a szőlősgazdak a kérdést elin- tétzetnek nem tekintik s legutóbbi gyűlésük- ön elhatározták, hogy az érdekelt szőlő- birtokosokat fel fogják hívni a jogaikhoz való ragaszkodásra.

Elfogott betörő- és tolvajbanda. Alig egy hónapja helyezték Pál Janos csendőr- őrmestert Kővágóörsre méris dícséretre méltó eredményt ért el, mert a rövid idő alatt egy nagy betörőbandát és egy sok tagból álló tolvajbandát leplezett le. Ugyanis Révfülöpön Grósz Simon háziszolgálat csípte el a hegyen egy pincebetörés alkalmával, amiből kifolyó- lag egy egész betörőbandát leplezett le. A házi szolgának másik három pajtása boglá- riak voltak, akik az ősz folyamán csónakkal, most a tél folyamán éjjeli jégen szállították Somogyba a rendkívül sok lopott tárgyat. Rájuk bizonyult nyolc- észeri pincefelverés és egyéb bűncselekmény. Alig, hogy ezen tolvajbandát a derék őrmester az ügyesség- nek átszolgáltatta, néhány napi lankadatlan fáradtságos nyomozás után egy tiz tagu betörő és lopással foglalkozó tartsaságot csípett el, kisörsi, abrahamhegyi és salföldi lakosok személyében. Öt-hat évvel ezelőtt elkövetett pincebörések, lopások és rablások derültek ki. Most hordják össze a lopott tárgyakat, külön- nös látványt nyújt, midőn a tiz tagú banda mindegyike a hátán, vállán egy-egy boros hordót, csakányt, szálvasat stb. cipelnek az öt csendőr kíséretében. A sok bűncselekmény felderítése Pál János csendőrőrmester ügyes, tapintatos és erélyes nyomozásának az ered- ménye, amely talán sohasem derült volna ki, ha az ő lankadatlan buzgóságával állandóan nem figyel a gyanúsítottakat. A derék csend- őr bizonyára a legszebb elismerést és dícsé- retet érdemel a sok bűnös elcsípéseért, akik nem fogják jövőre emberbarátukat megkár- sitani. Bizonyos, hogy felsőbb hatósága is elismeri az őrmester ügyes fogását.

A községi (kör-) jegyzők és segédjegyz- zők illetményei szabályozásáról szóló t.-cikk és az annak végrehajtása tárgyában kiadott körrendelet értelmében azon jegyzői és segéd- jegyzői állásokra rézve, amelyeknek a köz- ségtől kapott javadalmazása az évi 2000, ille- tőleg 1000 koronát eléri vagy meghaladja s amelyek az 1904. 11. t.-cikk alapján annak

idején nem részesültek államsegélyben, ille- tőleg korpótlekban, a jegyzők és segédjegyz- zők által haszonélvezetűl birt ingatlanok haszonélvezetének és a jegyzők és segéd- jegyzők terményjáródóságainak pénzbeli egyenértékének becslés útján leendő megállapi- tására a vármegye alispánja holnapra rend- kívül megyei közgyűlést hívott össze, amelyen még a becslobizottságokba 2—2 rendes és 1—1 pótagot választ a törvényhatóság.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumat. köszvényneél stb.
Üvegie: kor. —80. 1.40. 2.—

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérzegénységnel és sápkornál.
Üvegie: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlanhoz”, címzett. gyógy- szertárából, Prága I, Elisabethstrasse 5

Keszthely—Zalaegerszeg. A keszthely—zalaegerszeg vicinális vasut előmunkálati engedélyét Keszthely város akarja megsze- rezni. Az engedély iránti kervényt szerdán terjesztették föl a kereskedelemügyi minisz- teriumhoz. A vasut, amelynek létrehozásán Szentmihályi Lajos pacsai nagybirtokos tá- radozik legtöbbit, — egyelőre csak Zala- szentmihályig épül ki.

Butoresarnok-Szövetkezet, Budapest, VIII., Üllői-ut 18 és VIII., József-körut 28. Magyar iparművészek eredeti tervei alapján készült modern butorok es teljes lakberen- dezések. Az ország legrégibb es legnagyobb lakásberendező szövetkezet, fennáll a buda- pesti asztalos ipartestület védnöksége alatt két évtizede. Állandó kiállítása 120 minta- szobával a főváros elsőrangú látványossága. Csarnokai nyitva reggel 8 órától esti 8 óráig.

A mezőgazdasági munkások A közeledő tavaszi munkálatok miatt Zalavármegye alispánja felhívja az illetékes hatóságok figye- lmét azokra, akik gazdasági cselédeknek más vármegyében s általában máshova való csá- bitásával foglalkoznak, továbbá a közveszé- lyes munkakerülőkről szóló uj törvényre.

Országos kereskedelmi kongresszus. Az Országos Magyar kereskedelmi Egyesülés fennállásának tizedik évfordulója alkalmából Budapesten folyó évi május hó 3-án disz- közgyűlést, 4-én es 5-en pedig országos kereskedelmi kongresszust rendez. A kong- resszus napirendjén szerepelnek mindazok az aktuális kérdések, amelyek a kereskedő-világot leginkább érdeklik: így a vám-, adó- es közlekedési politika, a közigazgatás reformja, a kereskedelmi szakoktatás, a perrendtartás, a csődjog reformja, a választott bíróságok kérdése, stb. Az ünnepélyen a német es osztrák kereskedelmi egyesületek kiküldöttei is megjelennek, a Hansabundot hírneves elnöke, Riesser titkos tanácsos képviseli. Az ünnepélyre es kongresszusra felrandulóknak az O.M.K.E. mérsékelt áru vasuti jegyet bocsát rendelkezésére. Mivel ugyanakkor tartatik meg a Tavaszi Vásár is előrelátha- tó, hogy a kereskedők nagyszámmal fognak a kongresszuson résztvenni.

Sirolin
"Roche"

orvosilag ajánlva a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen.

tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélykórja ellen.

Kapható minden gyógyszerárban
Egy üveg díj 4 korona

Egy Kühne-féle 13 soros keveset használt

vetőgép olcsón eladó

Hocz Gergelynél.

Községek figyelmébe ajánljuk saját tenyésztésű symmenthal-bonyhádi keresztezésű fiatal

tenyészbikáinkat,

melyekre az állami kedvezményt a község részére megszerezjük.

Az érdeklődők forduljanak

Szigligeti Bérgazdasághoz,
Czifra-major (u. p. Nemesgulács.)

Eladó szőlő.

A Szentgyörgy-hegy déli oldalán, jó védett helyen egy 2600 □-ól 7-8 éves olytványszőlő 10 m. hosszú új boltpincével és pinceberendezéssel eladó. — Közvetlen mellette szintén eladó szőlők vannak. A pince továbbépítésére elegendő kő és homok van a helyszínen.

Értekezni lehet

Hunyadi János
tulajdonossal.

Hobok István kispáti-i és diskai határban levő

szőlőit,

valamint Bacsnányi János-utcában levő

házát

szabadkézből eladni szándékozik.

Venni szándékozók vele lakásán, Bacsnányi János-utca 35. szám alatt, naponta megegyezhetnek.

Kiadó lakás.

A Keszi-uton, utcára néző 3 szobás lakás, mellékhelyiségekkel együtt, Szt-György utca-ra kiadó.

Bővebbet a tulajdonos

BÓDAY SÁNDOR
asztalos.

A Sümegi-utcában levő 4 szobából és a megfelelő mellékhelyiségekből álló

adómentes

házamat eladom

vagy szőlővel elcserélem.

RORVÁTH JENŐ
főjegyző.

Műtrágya

szupertoszfát, kálisó, chilisalétrom kapható
LUSTIG JÓZSEF és FIA cégnél Tapolczán.

Divatos női kosztümöket

60 koronától följebb.

Francia ruhákat, bluzokat

a legizlésebb kivitelben.

Gyászruhákat 24 óra alatt

készít mérték szerint

Deák János

angol-francia női-szabó
Tapolcza, Deák Ferenc-utca.

Tisztelt vevőink tájékoztatására, ez uton is van szerencsénk értesíteni, hogy a

szőlőkarók eladását

megkezdtük. Készleten van érett fából termelt, jó minőségű akác-, tölgy- és fenyőkaró különféle méretekben. Kívánatra készséggel szolgálunk legelőnyösebb árajánlattal.

Tudatjuk továbbá, hogy t. vevőink kényelmére, ezentul elsőrendű cementet és stukaturnádat is tartunk raktáron s azt fakereskedésünkben fogjuk jutányos árban árusítani.

Kiváló tisztelettel

MARTON GÁSPAR ÉS FIA.

Uj mész- és építési-anyag-raktár

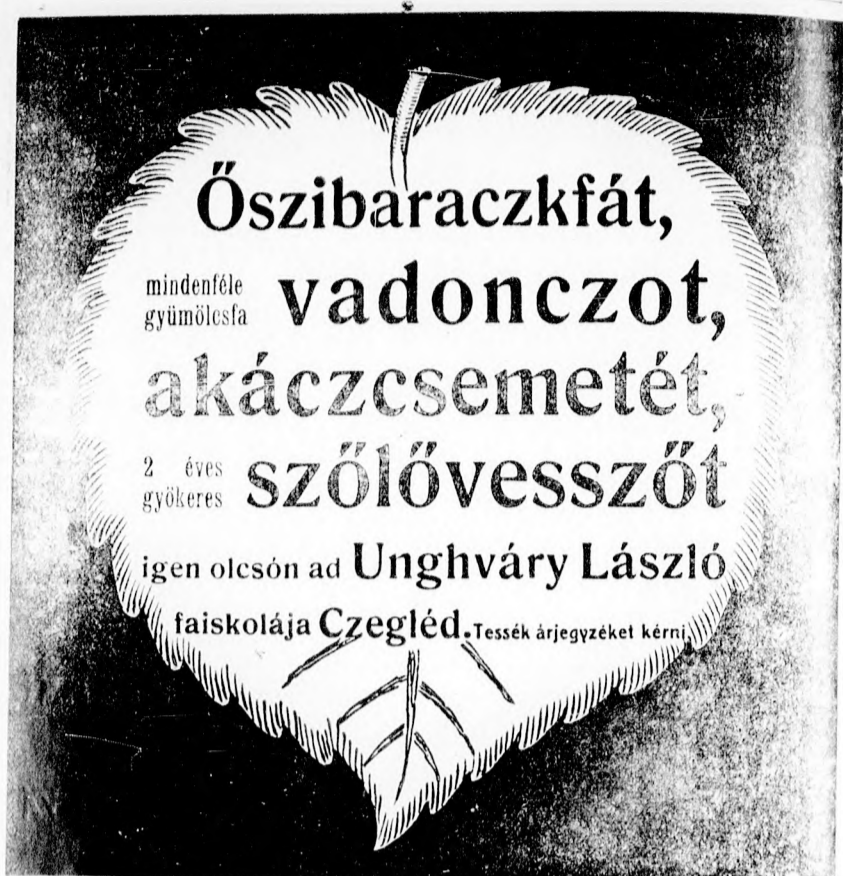
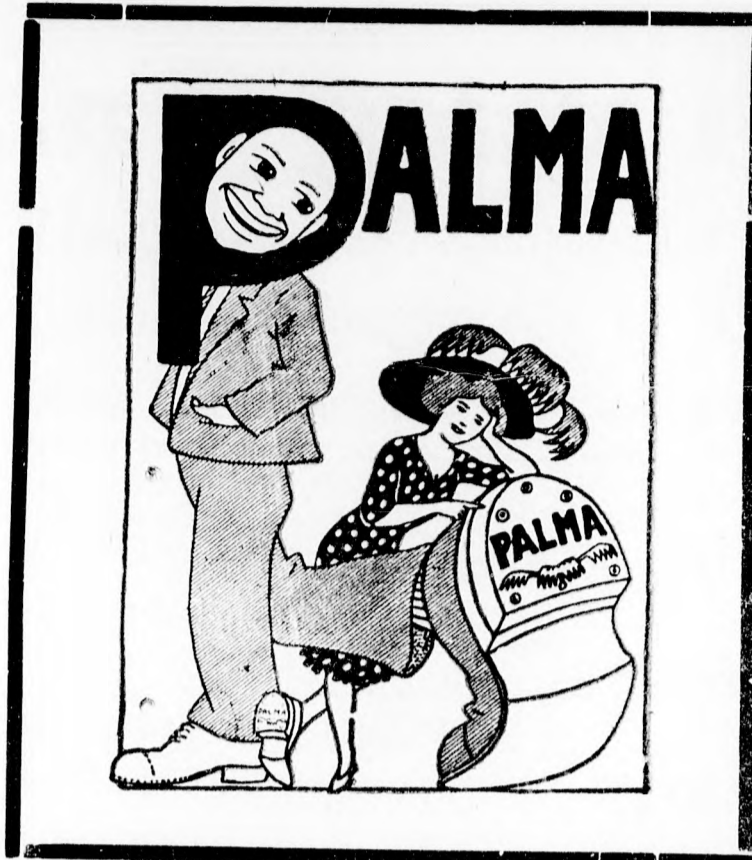
Tisztelettel adjuk Tapolcza és vidéke t. építő és építtető közönségének, valamint a szőlőbirtokosoknak szives tudomására, hogy Tapolczán, a vasuti állomáson, valamint a városban, a Csobánczi-utcában, (Királykut-utca) a csendőrlaktanya épületében (volt tejesamok-féle ház) mész-, cement-, faltégla- és egyéb építkezési-anyag-raktárt nyitottunk, melynek vezetésével régi kipróbált emberünket, Tóti Imre urat bíztuk meg. — Raktárunkban mindenkor a legjutányosabb árban árusítjuk elismert kitűnő minőségű darabos, kő és pormentes sümegi meszünket és kitűnő hírnévnek örvendő iszapolt falitéglánkat és tetőcserepünket, melyek mindkét raktárunkban bármely időben és bármely mennyiségben kaphatók lesznek. — Ugyszinten raktáron tartjuk az összes építkezéshez szükséges anyagokat, u. m.: kitűnő minőségű portland- és román-cementet, fedéllemezt, elszigetelőlemezt, stukaturnádat, gipszet, stb., melyet szintén igen jutányos árban bocsátjuk a t. építő és építtető közönség rendelkezésére. — Árusítunk továbbá I. rendű minőségű vasaló faszenet jutányos árban.

Gyártelepek: Sümeg, Szentgál, Ajka, Ugod és Városlőd.
Magunkat a t. közönség szives jóindulatába ajánlván, maradunk

kiváló tisztelettel

DUNÁNTULI MÉSZ- ÉS TÉGLAGYÁRAK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Tapolczai képviselő: Csobánczi-utca.

KOLLARIT -börlemez
 kaucsuk-compositióval bevont
 ruganyos, viharbiztos és időálló
**SZAGTALAN
 FEDÉLLEMEZ**
 A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze
Végtelenül tartós! Régi zsin-
 dely-tetők
 átfedésére kiválóan alkalmas. Sem
 mázolni, sem mészlével bekenni
 nem kell. **Kapható:**
JUNG ADÁM vaskereskedőnél, TAPOLCZÁN.

tehát azzal idézi meg, hogy elmaradásuk a
 kártalanítás tárgyában való határozathozatalt
 akadályozni nem fogja s hogy az egyen
 külön értesítés meg nem történte, avagy a
 tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak
 helye nincs.
 Zalaegerszegen, 1914. évi február hó 20.
 napján.
 A királyi törvényszék.
 Spertlách Géza sk., Dr. Fritz József sk.,
 t. elnök. előadó.
 A kiadmány hitelülül:
 Fábján, kiadó.

Kiadó vagy eladó.
 A Vörösmarti-utca 6.
 szám alatt ujonnan épült
 modern, külön bejárattal
 két lakás, 3 szoba, 1 elő-
 szoba, 2 konyha, 2 pince
 kiadó, azonnal elfoglal-
 ható, vagy örök árban
 szabadkézből eladó.
 Értekezni lehet
Bangó Józsefnél.

HIRSCH JÓZSEF
 hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.
 Telefonszám 96.
Állandó nagy raktár:
 Füstölt sonka, füstölt hus,
 füstölt szalonna és szalámiból.
 Friss sertéshus, elsőrendű
 sertészsir-háj és zsirszalonna.
 Főtt sonka, nyelv és hideg
 felvágottak. :-:
 Naponta saját készítésű
 friss virsli, kalbász, párisi és
 szafaládé. :-:
Legolesőbb napi árak!

1534—1914. P. szám.
Hirdetmény.
 A zalaegerszegi királyi törvényszék köz-
 hírré teszi, hogy a Dunántúli h. é. Vasutak
 vonalain létesítendő hővédőművek céljaira
 szükséges Lesenczetomaj, Sümeg, Zalogógánfa
 és Ukk községek határában fekvő a kisajá-
 titási tervben és összeírásban felvett ingatlano-
 kokra nézve a kártalanítási eljárást meg-
 indította.
 A Lesenczetomaj község határában fekvő
 ingatlanokat illetően a helyszíni tárgyalásra
 határnapul 1914. évi március 23. (huszon-
 három) napjának délelőtti 10 óráját Les-
 enczetomaj községbe a községbíró házához,
 a Sümeg nagyközség határában fekvő ingat-
 lanokat illetően a helyszíni tárgyalásra határ-
 napul 1914. március 24. (huszonnégy) nap-
 jának délelőtti 9 óráját Sümeg nagyköz-
 ségbe a községbíró házához, a Zalogógánfa község
 határában fekvő ingatlanokat illetően a hely-
 színi tárgyalásra 1914. március 25. (huszonöt)
 napjának délelőtti 9 órája Zalogógánfa
 községbe a községbíró házához, az Ukk
 község határában fekvő ingatlanokat illetően
 a helyszíni tárgyalásra határnapul 1914. már-
 cius 26. (huszonhat) napjának délelőtti
 10 óráját Ukk községbe a községbíró házá-
 hoz kintüzte s az eljárás foganatosítására dr.
 Fritz József kir. ítélőtáblai bírót kiküldte;
 az ismeretlen és távollévő érdekeltek kép-
 viseletére pedig **Boschán Gyula** zalaegerszegi
 ügyvédet nevezte ki.
 Az ismeretlen és távollévő érdekelteket

Meinl Gyula
Kávébehozatal
 Hetenkint kétszer friss pörkölt
 kávé, csokoládé és kakaó.
Főlerakat Tapolcza és vidékére:
KASZÁS SOMA
 :: FÜSZER- ÉS ::
 CSEMEGEKERESKEDÉSÉBEN
 ≡ TAPOLCZA. ≡

Nyomatott Lówy B. gyorssajtóján, Tapolczában.